

telną formą pozytywizmu w wersji Seboka, jest raczej wyrazem sędziowskiego pragmatyzmu i instrumentalizmu w znaczeniu Nelsona.

Problem orzecznictwa sądów w sprawach niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych jest świetną egzemplifikacją wszystkich aspektów fenomenu określanego we współczesnej literaturze mianem neutralizacji aksjologicznej prawa⁷⁸. Mamy tutaj właściwie wszystko, co charakterystyczne dla tego zjawiska: po pierwsze, aksjologiczny rozdźwięk pomiędzy ideami Deklaracji Niepodległości z 1776 r. i konkretnymi postanowieniami konstytucji z 1787 r.; po drugie, bezpośrednią manipulację tekstem prawnym przez eufemistyczne unikanie słowa *slavery* w tekście ustawy zasadniczej; po trzecie, rozdwojenie jaźni takich Ojców Założycieli jak np. Thomas Jefferson, rozdarty jako właściciel niewolników pomiędzy humanistycznym ideałem i ekonomicznym interesem; po czwarte, diametralnie różne ustawodawstwo w stanach północnych i południowych, mimo że wszystko ma być spięte klamrą jednolitej aksjologii na poziomie prawa federalnego; po czwarte, dylematy moralne sędziów rozdartych pomiędzy prawniczym formalizmem i humanistycznym abolicjonizmem; po piąte, opisany wyżej proces subwersji w zakresie wykładni prawa regulującego problem zbiegłych niewolników.

W najnowszej polskiej literaturze politologicznej i prawniczej poświęconej orzecznictwu Sądu Najwyższego Stanów Zjednoczonych sprawa *Prigg v. Pennsylvania* nie jest właściwie prawie wcale opracowana. Niekiedy się ją całkowicie pomija⁷⁹, niekiedy podaje się informacje bardzo zdawkowe, nieprecyzyjne i nieścisłe⁸⁰. Tymczasem waga i charakter tego orzeczenia powodują, że zasługuje ono na bardzo poważne potraktowanie.

Jerzy Zajadło

JUDGE JOSEPH STORY AND THE CASE *PRIGG V. PENNSYLVANIA*

The main aim of the article is to analyze the origins, content and meaning of the judgment of the Supreme Court of the United States in case *Prigg v. Pennsylvania* from 1842. The Author underlines that the case is relatively unknown in Polish literature, while in

⁷⁸ K. Pałecki (red.), *Neutralization of Values in Law*, Wolters Kluwer, Warszawa 2013.

⁷⁹ Np. Paweł Laidler w zestawieniu wykorzystanych orzeczeń Sądu Najwyższego w ogóle nie wymienia tej sprawy – *Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych Ameryki: od prawa do polityki*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011, s. 291–293.

⁸⁰ Tak np. w monografii Grzegorza Górskiego, *Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych do 1930 roku*, Wydawnictwo KUL 2006, s. 163 – łącznie z nieprawidłową pisownią nazwiska: Proigg zamiast Prigg. Ten błąd w pisowni nazwiska był później powielany w literaturze przedmiotu – np. J. Szczepański, *Władza ustawodawcza i wykonawcza w Skonfederowanych Stanach Ameryki (Wybrane zagadnienia)*, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2011, s. 27.

American constitutionalism a great importance it attached to it. Despite the passage of time, it is used even in modern case law concerning the division of competences between federal and state authorities.

The Author discusses the case of *Prigg v. Pennsylvania* on the background of other judgments of American courts in cases of slavery. He is interested primarily in the paradigmatic dimension of the judgment in the context of the conflicts of judge's conscience. Judge Joseph Story, who was the author of the majority opinion, was known for his abolitionist views. However, the explanation of the decision which he presented was definitely pro-slavish. The article attempts to explain this dissonance by referring to the concept of the so-called subversion, which implies that a judge conceals the real motives of his/her decision and aims to implement hidden objectives. Indeed, Joseph Story himself considered the contested judgment as the "triumph of freedom".